

Страховання політичних ризиків DFC в Україні

Американська корпорація з фінансування міжнародного розвитку (DFC) продовжує шукати можливості підтримки приватного сектору в Україні. Агентство-попередник DFC здійснило свою першу інвестицію в Україну в 1993 році; відтоді діяльність в країні продовжується, і сьогодні DFC активно інвестує, щоб підтримати економіку та громади України під час жорсткої загарбницької війни Росії.

Важливим інструментом мобілізації капіталу приватного сектору в Україні є страхування політичних ризиків, яке включає покриття воєнних ризиків. Страхування політичних ризиків, яке пропонує DFC, стало каталізатором мільярдних інвестицій приватного сектору та критично важливим інструментом підтримки економічного розвитку у всьому світі. З 1971 року DFC та агентство-попередник взяли на себе зобов'язання із страхування політичних ризиків на глобальному рівні на суму понад 53 млрд доларів і виплатили своїм клієнтам більш ніж 1 млрд доларів за більш ніж 300 претензіями. Майже 100 відсотків цих виплат згодом були компенсовані, допомагаючи забезпечити довгострокову надійність цього продукту.

В Україні DFC продовжує розширювати страхування політичних ризиків для мобілізації інвестицій приватного сектору навіть під час загарбницької російської війни. Сьогоднішня робота спирається на зусилля, що сягають у 1990-і роки. Загалом DFC виділила понад 1,28 мільярдів доларів на страхування політичних ризиків в рамках проектів в Україні, з яких 1,09 мільярда доларів були виділені після незаконної анексії Криму Росією в 2014 році. Розмір поточних зобов'язань DFC, пов'язаних із страхуванням політичних ризиків в Україні, перевищує 500 млн доларів¹, що становить більшу частину поточного портфелю інвестицій DFC в країну розміром 800 млн доларів. Сьогодні DFC активно здійснює оцінку страхування політичних ризиків для проектів в секторах охорони здоров'я, енергетики, інфраструктури, промисловості та сільського господарства і приймає заявки в будь-якому секторі, де такий інструмент, як страхування політичних ризиків, може мобілізувати приватний капітал.

Критерії прийнятності для страхування політичних ризиків

Закон про краще використання інвестицій, що ведуть до розвитку, (BUILD Act) забезпечує DFC гнучкість у наданні страхування широкому колу інвесторів. Застрахованими інвесторами можуть бути приватні компанії, суверенні суб'єкти, які відповідають вимогам, або приватні та державні страховики із США та інших країн. Що важливо для інвесторів в Україні, DFC може страхувати українські компанії від подій політичного насильства. DFC розглядає як нові проекти, так і проекти, що розширюються.

DFC пропонує страхування політичних ризиків для середньо- та довгострокових інвестицій. DFC має значну гнучкість в поширенні цієї пропозиції на своїх партнерів з приватного сектору та може співпрацювати з іншими страховиками для реалізації і великомасштабних, і малих проектів. DFC пропонує 100% покриття кредитів комерційних банків, лізингу або емісій на ринках капіталу та 90% покриття інвестицій у акціонерний капітал (при цьому страхувальник бере на себе решту 10% збитку). Розмір страхових премій фіксується на весь строк дії покриття.

Страховання політичних ризиків DFC може забезпечувати покриття для декількох видів політичних ризиків:

¹ Не всі зобов'язання в результаті вилилися в реальні страхові договори, оскільки деякі інвестори не продовжили свої інвестиції після того, як DFC прийняла на себе зобов'язання.

Неконвертованість валюти

Страховання на випадок неконвертованості валюти захищає інвестора від неможливості:

- Перевести місцеву валюту в долари США чи інші основні валюти;
- Переказати місцеві доходи за межі приймаючої країни.

Політичне насильство

Страховання від політичного насильства захищає інвестора від втрат внаслідок випадків політичного насильства в приймаючій країні, які можуть набувати форми:

- Війни, революції, політично вмотивованого громадянського протистояння, тероризму і саботажу;
- Втрати доходу від підприємницької діяльності через пошкодження активів, що можуть включати об'єкти критичної інфраструктури, які не належать інвестору;
- Вимушене припинення діяльності через загальне політичне насильство в приймаючій країні або регіоні.

Експропріація та заволодіння

Страховання на випадок експропріації та заволодіння майном захищає страховальника від втрати інвестиції внаслідок дії або дій уряду приймаючої країни, які позбавляють інвестора його основоположних прав на інвестицію. Експропріація та заволодіння можуть набувати форми:

- Прямої експропріації, націоналізації або конфіскації майна;
- Дискримінаційного ставлення та/або перевищення регуляторних повноважень та дій, які позбавляють інвестора його основоположних прав («повзуча» експропріація або заволодіння).

Невиконання арбітражного рішення та відмова в оскарженні

Страховання на випадок невиконання арбітражного рішення та відмови в оскарженні захищає страховальника, який має договір з урядом або державним підприємством іноземної країни, від невиконання таким урядом або підприємством арбітражного рішення про відшкодування витрат або дії уряду, які навмисно перешкоджають процесу врегулювання суперечок. Таке покриття вимагає:

- Прийнятного для DFC процесу вирішення суперечок і місцезнаходження арбітражу;
- У випадку невиконання арбітражного рішення - остаточного та обов'язкового арбітражного рішення про відшкодування за позовом;
- У випадку відмови в оскарженні - навмисного перешкоджання або унеможливлення процесу врегулювання суперечок.

Порушення умов угоди для ринків капіталу та невиконання фінансового зобов'язання

Страховання на випадок порушення умов угоди для ринків капіталу підтримує розміщення облігацій на ринках капіталу з метою фінансування проектів, в яких державна установа приймаючої країни є позичальником у рамках фінансування. Такий вид страхування захищає застрахованого кредитора від невиконання компенсації згідно з арбітражним рішенням, яке є остаточним і не підлягає оскарженню, і, у відповідних випадках, від відмови в оскарженні. Страховання на випадок невиконання фінансового зобов'язання захищає застрахованого кредитора від дефолту уряду або державного підприємства приймаючої країни. В останньому випадку може знадобитися суверенна гарантія.

Допомога у зменшенні ризиків за інвестиціями

Програма страхування політичних ризиків DFC включає підтримку критично важливих сегментів української економіки, таких як охорона здоров'я, енергетика, сільське господарство, інфраструктура та промислове виробництво. У разі ухвалення ці проекти доповнять поточну роботу DFC, спрямовану на поширення страхування політичних ризиків в Україні, включаючи, серед іншого:

- DFC забезпечує страхування політичних ризиків на суму 100 млн доларів для газотрейдерських операцій групи компаній «ЕРУ» («Енергетичні ресурси України»), що надає їй можливість запропонувати Україні альтернативу традиційним постачанням російського газу, створити

життєздатну конкуренцію та ринок зрідженого природного газу із США, який можна транспортувати до Польщі, а потім регазифікувати для транспортування до України польським газопроводом.

- DFC забезпечує страхування на випадок порушення умов договору (невиконання арбітражного рішення) за кредитом строком на 20 років, наданим Енергоатому для побудови та експлуатація Центрального сховища відпрацьованого ядерного палива в Чорнобилі. Проект фінансувався за рахунок випуску облігацій на суму 250 млн доларів з приватним розміщенням серед інвесторів США та іноземних країн. Страхування DFC означало, що облігації отримали високий кредитний рейтинг інвестиційного рівня (агентство Moody's присвоїло їм кредитний рейтинг Aa2), тож навіть неохочі до ризику інвестори, включаючи пенсійні фонди, можуть бути впевнені в тому, що вони будуть погашені.

1100 New York Avenue NW, Washington, D.C. 20527 | 202-336-8400 | [dfc.gov](https://www.dfc.gov)